

KARTA KURSU

Nazwa	Ekonomika miast i regionów 2
Nazwa w j. ang.	<i>Economics of cities and regions 2</i>

Koordynator	dr Łukasz Quirini-Popławski	Zespół dydaktyczny
		dr Łukasz Quirini-Popławski
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Po zakończeniu kursu student potrafi analizować procesy gospodarcze i przestrzenne zachodzące w gospodarce miast i regionów. Zna prawidłowości występujące w rozwoju miast i regionów oraz czynniki i uwarunkowania rozwoju. Student zna i rozumie metody sporządzania rankingów rozwoju, analizy bazy ekonomicznej, metody klasyfikacji i grupowania. Druga część kursu koncentruje się na problematyce regionalnej.

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu procesów przestrzennych i społeczno-gospodarczych.
Umiejętności	Umiejętność interpretacji i wnioskowania na podstawie danych społeczno-gospodarczych oraz źródeł kartograficznych.
Kursy	Ekonomika miast i regionów 1

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Rozumie i objaśnia pojęcia ekonomiki regionu, konkurencyjności regionu oraz polityki regionalnej.	K_W01, K_W02,
	W02 Opisuje współczesne koncepcje rozwoju regionalnego.	K_W03,
	W03 Potrafi wymienić mierniki potencjału, rozwoju i konkurencyjności regionów.	K_W03, K_W08,
	W04 Rozróżnia modele polityki regionalnej i wyjaśnia zasady planowania strategicznego rozwoju regionów.	K_W08, K_W11, K_W17

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Analizuje i ocenia potencjał ekonomiczny regionu.	K_U01, K_U02, K_U08, K_U09, K_U10
	U02 Krytycznie wykorzystuje dane do oceny poziomu rozwoju regionów oraz ich atrakcyjności inwestycyjnej i możliwych kierunków rozwoju.	K_U02, K_U03
	U03 Rozpoznaje i wykorzystuje dokumenty programowe i strategie rozwojowe w kontekście analizy krytycznej i porównawczej.	K_U08, K_U09, K_U10
	U04 Tworzy propozycje działań promocyjnych do strategii marketingowej wybranego regionu dopasowanych do kierunków jego rozwoju.	K_K016

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Jest zdolny do krytycznego wnioskowania.	K_K01,
	K02 Ma świadomość potrzeby ciągłego poszerzania i uaktualniania wiedzy i myślenia w sposób przedsiębiorczy.	K_K02, K_K07, K_K09
	K03 Jest chętny i potrafi pracować indywidualnie i w grupie	K_K07, K_K08

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	12			12								
Forma zaliczenia	zo			Zal.								

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia prowadzone są hybrydowo w formie wykładów (prowadzonych on-line) z użyciem prezentacji multimedialnej i z elementami dyskusji oraz ćwiczeń stacjonarnych (w sali). W trakcie ćwiczeń wykorzystywane są głównie metody aktywizujące, takie jak dyskusje dydaktyczne, które angażują studentów w realizację celów kształcenia. Ponadto prowadzący posługuje się metodą studium przykładowego (case study) oraz prezentacją z elementami narracji. Student podczas części ćwiczeniowej kursu dokonuje analizy danych statystycznych i materiałów źródłowych, studiuje zalecaną literaturę i dyskutuje na jej temat, jak również samodzielnie i w grupie wyszukuje aktualne dane korzystając z różnych źródeł.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X	X				X	
W02								X				X	
W03								X				X	
W04								X				X	
U01						X	X	X				X	
U02						X	X	X				X	
U03						X	X	X				X	
U04						X	X	X				X	
K01						X	X	X				X	
K02						X	X	X				X	
K03						X	X	X					

Kryteria oceny	<p>Część wykładowa oceniana jest na podstawie pozytywnie zdanego kolokwium w formie testowej i opisowej.</p> <p>Warunkiem uzyskania zaliczenia części ćwiczeniowej jest terminowe oddanie pracy analitycznej (pisanej w zespołach dwuosobowych), złożenie kolokwium oraz wykonanie podczas ćwiczeń prac grupowych.</p>
----------------	--

Uwagi	<p>Kolokwium obejmuje problematykę poruszaną na wykładzie i ćwiczeniach z obydwu części przedmiotu (zatem również jego pierwszą część, czyli kurs ekonomika miast i regionów 1 realizowany we semestrze zimowym). Zajęcia prowadzone są w języku polskim. Zarówno na wykładzie, jak i na ćwiczeniach obecność jest obowiązkowa. Wykłady i ćwiczenia mogą się odbywać w formie zdalnej.</p>
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Problematyka ekonomiki regionów. Podstawowe pojęcia i ujęcia terminologiczne ekonomiki regionu. Przegląd literatury przedmiotu.
2. Koncepcja i estymacja efektów mnożnikowych w rozwoju regionalnym.
3. Konkurencyjność i atrakcyjność regionów pod względem przyciągania zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Znaczenie inwestycji zagranicznych w rozwoju regionów.
4. Rola sektora przemysłowego, innowacyjności i przedsiębiorczości w rozwoju regionalnym.
5. Miejsce regionów Polski w gospodarce europejskiej.
6. Pojęcie polityki regionalnej. Przesłanki prowadzenia polityki regionalnej. Stary a nowy paradygmat polityki regionalnej.
7. Zakres, zadania, formy i modele polityki regionalnej. Powiązania ekonomiczne miast z regionami. Wzrost a rozwój regionalny. Ocena strategii rozwoju regionalnego. Specjalizacja regionów.
8. Konkurencyjność regionów - innowacyjność jako cel strategiczny polityki regionalnej. Wyzwania polityki regionalnej i cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 oraz 2030.

Ćwiczenia:

1. Analiza kryteriów klasyfikacji regionów.
2. Wykorzystanie mierników rozwoju społeczno-gospodarczego układów przestrzennych różnej skali, ze szczególnym uwzględnieniem regionów, do oceny poziomu rozwoju i konkurencyjności (w tym w zakresie atrakcyjności dla przyciągania inwestycji) regionów.
3. Gospodarczy rozwój regionów. Określenie potencjału regionu w świetle miernika syntetycznego (praca z danymi statystycznymi).
4. Identyfikacja czynników i barier rozwoju. Problem dysproporcji w rozwoju regionalnym. Restrukturyzacja gospodarki regionalnej.

5. Analiza i ocena poziomu rozwoju przestrzennego, społeczno-gospodarczego i kulturowego regionu w aspekcie:
 - a. czynników egzo- i endogenicznych rozwoju,
 - b. identyfikacji barier rozwojowych i obszarów problemowych,
 - c. atrakcyjności inwestycyjnej,
 - d. analizy prowadzonej polityki (dokumenty programowe i planistyczne), w tym w zakresie specjalizacji regionów,
 - e. kierunków działań marketingowych, ze szczególnym uwzględnieniem promocji regionu.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

- competitive advantage
- competitiveness of the region / regional competitiveness
- entrepreneurship / entrepreneurial region
- embeddedness & “cathedral on the desert”
- innovation activity
- multiplier effect
- place-based policy
- promotion
- regional development / regional capacity
- regional specialisation
- smart specialisation
- social and economic inequalities
- SWOT analysis

Wykaz literatury podstawowej

- Churski, P. 2018. Spójność a przestrzeń – dylematy polityki regionalnej. *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*, 15, 99-108. <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rrpr/article/view/14367/14031>
- Korenik S., 2011, Region ekonomiczny w nowych realiach społeczno-gospodarczych, CeDeWu.pl, Warszawa
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie / Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)*
- Nowakowska A., Przygodzki Z., Sokołowicz M.E., 2011, Region w gospodarce opartej na wiedzy, Difin, Warszawa
- Parysek J.J., 2006, Wprowadzenie do gospodarki przestrzennej, WN UAM, Poznań.
- Płaziak, M., Rachwał, T., 2015. „Przedsiębiorczy region” – zarys koncepcji w świetle analizy roli przedsiębiorczości w krajowej strategii rozwoju regionalnego, *Przedsiębiorczość – Edukacja*, 11, 37-49
- Rachwał T., Wiedermann K., 2008, Multiplier effects in regional development: The case of the motor vehicle industry in Silesian voivodeship (Poland), *Quaestiones Geographicae* 27B/1, s. 67-80
- Słownik rozwoju regionalnego, 2001, PARP, Warszawa (dostępny on-line).
- Wiedermann K. 2008, Koncepcja efektów mnożnikowych w wyznaczaniu wpływu przedsiębiorstw na otoczenie społeczno-gospodarcze, *Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, Nr 11, 98-106
- Wiedermann K., 2007, Regionalne efekty mnożnikowe rozwoju przemysłu motoryzacyjnego w aktywizacji gospodarczej województwa śląskiego. *Przedsiębiorczość - Edukacja*, 3, s. 24-35.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Bronsztejn S., 1995, *Ekonomika regionalna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław.
- Chojnicki Z., 1999. Region w ujęciu geograficzno-systemowym. [w:] Z. Chojnicki, *Podstawy metodologiczne i teoretyczne geografii*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, s. 327-353.
- Churski P. 2008. Czynniki rozwoju regionalnego i polityka regionalna w Polsce w okresie integracji z Unią Europejską. *Wydawnictwo Naukowe UAM*, Poznań.
- Churski P., 2004. Rozwój regionalny w warunkach transformacji gospodarczej i integracji europejskiej. w: *Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych. Regionalny wymiar integracji europejskiej*. red. S.Ciok, D.Ilnicki. t. VIII/1. Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego. Uniwersytet Wrocławski. s. 31-45
- Churski P., 2018, Podejście zorientowane terytorialnie (place-based policy) – teoria i praktyka polityki regionalnej, *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*. 41, s. 31-50.

- Domański R., 2006, *Gospodarka przestrzenna. Podstawy teoretyczne*, WN PWN, Warszawa
- Domański B., 2010, *Kapitał zagraniczny a rozwój polskich regionów*, [w:] *Przekształcenia struktur regionalnych. Aspekty społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze*, red. S. Ciok i P. Migoń, IGI RR Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław
- Dziemianowicz W., 1997, *Kapitał zagraniczny a rozwój regionalny w Polsce*, *Studia Regionalne i Lokalne*, Warszawa
- Gorzela G. 2009. *Fakty i mity rozwoju regionalnego*. *Studia Regionalne i Lokalne*, 2(36): 5–27
- Gorzela G., Smętkowski M., 2005, *Metropolia i jej region w gospodarce informacyjnej*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa.
- Kilar W., Rachwał T., Wiedermann K., 2008, *Changes in differentiation of Polish regions' industrial potential within the European Union*, *Europa XXI*, vol. 17, s. 145-158
- Kilar, W., Rachwał, T. (2014). *Changing Role of Industry in the Economy in the V4 Countries – a Regional Approach*, 'Club of Economics in Miskolc' Theory, Methodology, Practice, Vol. 10, Nr. 1, 45-54.
- Klamut M. 1999, *Konkurencyjność regionów*, Wyd. AE Wrocław, Wrocław.
- Klasik A., Kuźnik F. (red.), 2001, *Zarządzanie strategiczne rozwojem lokalnym i regionalnym*, AE Katowice.
- Kopczewska K., Churski P., Ochojski A., Polko A., 2016: *Specjalizacja regionalna – systematyzacja pojęć i metod pomiaru*. W: (red.) A.Klasik, F.Kuźnik. *Specjalizacja regionalna – współczesne podejścia*. *Studia KPZK PAN*. Tom CLXX. Warszawa. s. 8-25.
- Kupiec L. (red.), 1999, *Gospodarka przestrzenna, t. II, Ekonomia regionu*, Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku.
- Łazniewska E., Gorynia M. (red.), 2012, *Konkurencyjność regionalna*, WN PWN, Warszawa.
- Noworól A., 2007, *Planowanie rozwoju terytorialnego w skali regionalnej i lokalnej*, Wydawnictwo UJ, Kraków.
- Parysek J.J., Strykiewicz T. (red.) 2008, *Region społeczno-ekonomiczny i rozwój regionalny*, Bogucki WN, Poznań (wybrane artykuły)
- Rachwał T., Wiedermann K., Kilar W., 2008, *Wydajność i koszty pracy jako czynniki konkurencyjności przemysłu regionów Polski w Unii Europejskiej w ujęciu regionalnym* [w:] *Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych „Europa bez granic – nowe wyzwania”*, red. D. Ilnicki, K. Janc, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, s. 79-90
- Rachwał T., Wiedermann W., Kilar W., 2009, *Rola przemysłu w gospodarce regionów Unii Europejskiej*, *Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, 14, s.31-42
- Stawasz D. (red.), 2004, *Ekonomiczno-organizacyjne uwarunkowania rozwoju regionalnego - teoria i praktyka*, Wyd. UŁ, Łódź.
- Strahl D. (red.), 2006, *Metody oceny rozwoju regionalnego*, Wyd. Akademii Ekonomicznej, Wrocław.
- Szewczuk A., Kogut-Jaworska M., Ziolo M., 2011, *Rozwój lokalny i regionalny. Teoria i praktyka*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa.
- Szromnik A., 2016, *Marketing terytorialny. Miasto i region na rynku*, Warszawa: Wolters Kluwer Polska.
- Czasopismo Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego*, 2000-2021, nr 1-35 (wybrane artykuły odnoszące się do rozwoju regionalnego)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	12
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	12
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	8

Ogółem bilans czasu pracy	54
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika	2